JAARGANG. N° 99 PRIJS : 5 CENTIEM ZONDAG 9 APRIL 1916.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland: . . . . . 3.75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT:
Anspachlaan, 75 (Beurs)

Verschijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN:
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Agence Générale de Publicité 26a, Place des Bienfaiteurs.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

De Dagbladen van dezen Tijd

Enkele dagen geleden werd mij onverwacht in herinnering gebracht dat er nog specimens bestaan van een soort menschen dat ik als verdwenen beschouwde. Ik stond op het plat van den tram en daar vertelde een zeer spraakzame heer met trots dat hij sedert Augustus 1914 geen enkel dagblad gelezen had. En toch wist hij over alles mee te praten! Met het uitspreken van zijn meeningen was hij niet karig, ofschoon voor een luisterenden dagbladschrijver de dwalingen voor het grijpen waren. Ik was geenszins verwonderd over de gehoorde dwaasheden, want de kranteschuwe verteller had ongetwijfeld zijn berichten bij den kapper samengeraapt of naar de ontboezemingen van zijn keukenmeid geluisterd.

Ik lees geen dagbladen meer, omdat ze allen liegen! Dat is gemakkelijker gezegd dan bewezen. Het woord liegen beteekent « met opzet onwaarheid spreken ». Nu, ik voor mij ken alhier geen enkele redaktie waar men de berichten uit den duim zuigt of de ingekomen telegrammen, nieuwstijdingen en oorkonden stelselmatig vervalscht. In de GAZET VAN BRUSSEL geboert zulks allerminst en nog nooit hebben wij een dergelijk verwijt van een onzer lezers ontvangen. Liever dan een dokument te verminken, wordt het heelemaal niet medegedeeld.

De nieuwsbladen die van de eerlijke lijn zijn afgeweken, hebben steeds ondervonden dat men die handelwijze met zijn eigen bestaan betaald. Het publiek heeft spoedig genoeg van een leugenblad en men weet dat de ondergang van een krant geen kleinigheid is, want er steekt gewoonlijk heel wat geld in de onderneming.

De slechte naam dien de pers thans in zekere kringen geniet, is naar allen schijn toe te schrijven aan den bedrieglijken inhoud van de bladen van de eerste oorlogsweken. Les forts de Liége tiennent toujours! Men vergete echter niet, dat de schuld daarvan niet op de kranten neerkomt, maar op de ambtelijke berichten.

Over de werking der censuur heb ik in vorige artikels reeds genoeg bijzonderheden medegedeeld. De censuur heeft een doorslechten naam, grootelijks omdat men zich haar ingrijpen niet duidelijk voorstelt. Het publiek weet doorgaans niet, dat de censuur alleen toeziet of de opstellen niets tegen de belangen van zare regeering inhouden; zij dringt geen artikels of nieuwstijdingen op. De censuur zegt dus alleen of men den aangeboden tekst mag drukken ja dan neen.

De bladen welke tegenwoordig in België verschijnen, zouden zeer moeilijk het publiek kunnen misleiden, vermits de Hollandsche kranten ongehinderd mogen verkocht worden, hetgeen het toezicht van het publiek gemakkelijk maakt. Dat het bestaan der Vlaamsche bladen, niettegenstaande de buitenlandsche mededinging, mogelijk is, geluigt van het uitgesproken vertrouwen van de lezers. De voorkeur welke d ot zeer velen aan de eigen Vlaamsche bladen geschonken wordt, is natuurlijk niet alleen een gevolg van het verschil in prijs; men verkiest ze omdat ze meer binnenlandsch nieuws bevatten en omdat zij ze per telegraaf ontvangen, terdiger brengen, daar zij ze per telegraaf ontvangen, terwijl de Hollandsche bladen per spoor worden ingevoerd.

Wij hebben ok dikwijls gehoord, dat het publiek een sterken hekel heeft aan het gebruik van vreemde woorden, dat zoozeer tiert in al het proza dat van over den Moerdijk komt. Zelfs Walen, die met behulp van een woordenboek de Hollandsche bladen lezen, ergeren zich aan het vreemde goed. In België is men nu eenmaal zeer purist in de geschreven taal; het is er des te meer te betreuren om, dat men bij het spreken zoo teugelloos te werk gaat. Doch, ondanks de voormelde voordeelen zou het publiek van de Belgische bladen niet willen weten, indien deze op bedrog konden betrapt worden.

De Vlaamsche pers verkeert tegenwoordig in tamelijk moeilijke omstandigheden. Men rekent het de Vlaamsche bladen wel eens als grief aan, dat zij thans den taalstrijd voeren. Men verliest daarbij gewoonlijk uit het oog, dat de franskiljonsche overheden, in alle stilte wel-is-waar, metterdaad voorgaan met het miskennen van onze taalrechten. Moesten de Vlaamsche kranten op al die verkrachtingen niet gestadig wijzen, dan zou men thans reeds geen spoor van onze taal meer vinden in de openbare besturen. Aan eenen uitgehongerde kan men het vasten niet voorschrijven. Moesten wij nu den taalstrijd staken, dat ware de dood van het Vlaamsche volk. Wij hongeren naar gerechtigheid! Men vindt van alles uit om ons verdacht en onbemind te maken. Men zegt dat de Vlaamsch-gezinden zich door de Duitsche sirenen laten looveren; alsof niet iedereen wist, dat wij in werkelijkheid door de zelfzuchtige en onverstandige handelwijze der Vlaamsch-hatende besturen geprikkeld en bewogen worden. Al wat de Duitschers vertellen heeft hoegenaamd geen invloed op ons. Waar zij ons echter een redende hand toesteken, zijn wij zoo dom niet, die hulp te weigeren. Wij zijn daardoor tot niets gebonden jegens den bezetter. De oorlog heeft zooveel ellende over Vlaanderen gebracht, dat het maar billijk is, dat er ook, als vergoeding, eenige weldaden uit voortspruiten. Wat het Vlaamsche volk ten goede komt, kan onmogelijk nadeelig zijn voor België, want Vlaanderen is immers toch een deel, het grootste deel van België? Men moet daarbij niet uit het oog verliezen, dat het Belgisch leger geen kanon of geen geweer minder heeft omdat de taalverdrukking van het Vlaamsche volk wordt opgeheven.

Indien de bezetter ons ooit poogde te verduitschen, dan zouden wij ons verwoed tegen hem keeren. Verduitsching zou voor Vlaanderen even noodlottig wezen als verfransching. Daarom zeggen wij met onzen dichter René de Clercq dat wij willen « onverfranscht en onverduitscht » blijven. Waarheidshalve moeten wij hieraan evenwel toevoegen, dat al de maatregelen welke de bezetter totnogtoe genomen heeft — en er zijn er reeds eenige — ons niet de minste aanleiding tot onrust geven, want zij sturen alle op weder-vervlaamsching van de Vlaamsche gewesten aan. Van pogingen tot verduitsching hebben wij nog niets vernomen en indien er zich ergens hebben voorgedaan, dan zouden wij zeer dankbaar zijn daarvan mededeeling te ontvangen. Op de volstrekte geheimhouding van den naam der berichtgevers mag onvoorwaardelijk gerekend worden. Het reizen gaat tegenwoordig moeilijk en daarom moeten alle Vlaamingen zelf wat toezien op het heiligste goed dat wij bezitten, namelijk op ons Vlaamsch volksbestaan. De wedergeboorte van ons dierbaar volk, dit volk dat reeds zoo veel bewijzen van zijn deugden en van zijn onovertrefbare begaafdheden geleverd heeft, is de vastgeankerde gedachte, die ons overal vervolgt, ons geen oogenblik aeiding laat en ons het werken en het strijden tot een ongeëvenaard genot maakt. Met dien geest van lijden en strijden een dagblad bezielen, om aldus het gansche volk tot trouw en toewijding aan te sporen, hoe zou dat kunnen een kwaad wezen? Aan andere volken en meer bepaaldelijk aan de Walen, gunnen wij van harte een zelfstandig bestaan, want wij kunnen verdragen dat de zon op 't waalsch schijnt.

Voor de menschen die reeds twintig volle maanden hoegenaamd geen dagbladen meer gelezen hebben, voelen wij een innig medelijden. Hoe verwilderd moet het in die verwaarloosde breinen uitzien! De menschelijke geest kan best met een tuin vergeleken worden, waarin men onophoudelijk moet wieden en planten. Wie een hofje bezit, hoe klein ook, weet bij ondervinding hoe spoedig en hoe welig het onkruid al de edele planten overweldigt en verstikt. Het dagelijks lezen is zoo onontbeerlijk als het dagelijks eten, wil men waarlijk mensch blijven, d. w. z. dat zich door ontwikkeling, rede en verstand scherp van de dieren onderscheidt. Deze waarheid werd zelfs door Christus uitgesproken in het bekende gebod : « Gij zult niet alleen bij brood leven. » En welk voedsel zullen wij aan onzen geest verschaffen? Het lezen van ernstige, degelijke boeken is natuurlijk vóór alles aan te bevelen. Maar door de drukte van het leven, door den last van den strijd om het bestaan wordt niet aan iedereen den tijd gegund om geregeld boeken te lezen. In dat geval dringt het dagblad zich op. De inhoud van een dagblad is doorgaans veel gemakkelijker om lezen dan een boek en toch wordt er in gezorgd dat de lezers op de hoogte geraken van alles wat er in de wereld omgaat, zoowel op wetenschappelijk als op politiek gebied. Wat het boek in eens verschaft, brengt de krant bepaalsgewijs. Wie ononderbroken een goed dagblad leest, wordt van lieverlede een ontwikkeld mensch, als hij het reeds niet was. Maar om een goede gazet te bekomen, moet men er een goeden prijs willen voor betalen, hetgeen in ons land gewoonlijk niet het geval is. De werkman heeft maar een enkelen cent voor zijn blad over, terwijl men in andere landen tot 25 en 30 centiem aan de krant besteedt. Een jaarlijks abonnement op de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » kost in Holland zelf 18 gulden per jaar, dus ongeveer 37 frank. Bij onze noorderbroeders is er schier geen mensch die lezen kan of hij is op een dagblad geabonneerd. Het moet ons dan ook niet verwonderen, dat de gemiddelde Hollander in ontwikkeling torenhoog boven den gemiddelden Vlaming staat. Het bedrag dat iemand aan boeken en kranten besteedt, is gewoonlijk een zekere maatstaf van zijn geestespeil. In het belang van ons volk moeten wij dus hopen, dat het Vlaamsch publiek zich gaandeweg meer opofferingen voor zijn blad zal getroosten. Op dien weg alleen is ons volksbestaan verzekerd, want de toekomst behoort ontegensprekelijk aan de ontwikkelde volkeren.

XANDER.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

De Rede van den Rijkskanselier

(Reeds beknopt verschenen in ons nr 97.)

Mijne Heeren. Toen ik drie maand geleden tot u sprak, heb ik getracht aan de hand van nuchtere feiten een beeld van den krijgstoestand te ontwerpen. De GEBEURTENISSEN hebben het VERTROUWEN, waarmede ik alsdan sprak, NIET BESCHAAMD. (Toejuichingen.) De DARDANELLENONDERNEMING onzer vijanden is OP EEN SISSER ZONDER WEERGA uitgeloopen. Na den ZEGETOCHT TEGEN SERVIE, waarin naast de onze en de Oostenrijksch-Hongaarsche troepen, het Boelgaarsche leger, zij aan zij met ons, onvergankelijken roem behaald heeft, is MONTENEGRO en NOORD-ALBANIE in de handen onzer bondgenooten gevallen. (Toejuichingen.) Vóór als na spannen de Engelschen zich in, om hun in KUT EL AMARA ingesloten leger, te ontzetten. Wel is het de RUSSEN gelukt, dank zij eene veelvuldige overmacht Erzeroem te bemeesteren; edoch beletten hen Turksche troepen alle verder vooruitgaan. (Toejuichingen.) Evenals de Russische stormloopen in OOST-GALICIE zijn de steeds vernieuwde AANVALLEN DER ITALIANEN op de Isonzolinie op de halsstarrige dapperheid der Oostenrijksch-Hongaarsche troepen afgeschampt. Met ongehoorde inspanning hebben de Russen over een lang front hunne stormkolonnen ook TEGEN ONZE LINIEN voortgedreven. Vóór Hindenburg en zijne dapperen zijn zij onder VERSCHRIKKELIJKE VERLIEZEN ineengestort. (Toejuichingen.) Door de regeeringen is de vijandelijke volkeren wijsgemaakt, dat het uit was met onze krijgsmacht, dat wij geene manschappen meer hadden, dat de zedelijke kracht onzer troepen aan het verbrokkelen was. Welnu, mijne Heeren, ik meen dat de veldslagen om VERDUN hun dat anders leeren. (Toejuichingen.) De met geniaal overleg voorbereide onderneming wordt door de heldhaftige troepen derwijze uitgevoerd, dat op eenen met zelfopoffering strijdenden vijand voordeel op voordeel wordt behaald. (Toejuichingen.) Zoo staat het OP HET KRIJGSTOONEEL OP ALLE PUNTEN ZEER GUNSTIG voor ons en worden onze verwachtingen ten volle beantwoord.

Mijne Heeren. Wanneer wij dit hier te huis uitspreken, welken dank, WELKEN VURIGEN DANK, moeten wij onzen soldaten en hunnen aanvoerders, daarbuiten toezenden, daar zij nu reeds in de twintigste maand van den oorlog, nog zoo onstuimig als den eersten dag het vaderland met lijf en ziel beschermen. (Levendige toejuichingen.) Onze vijanden meenen, wat zij met de wapens niet vermogen, te kunnen bereiken met

ONS AF TE SNIJDEN EN UIT TE HONGEREN.

Ik heb kunnen begrijpen, dat onze vijanden gedurende 1915 deze hoop niet wilden opgeven, maar ik begrijp niet, hoe koeldenkende mannen, na de ervaringen uit het jaar 1915, aan deze hoop nog vasthouden. (Zeer juist.) Onze tegenstanders vergeten, dat ons staatswezen, dank zij den inrichtingsgeest der heele bevolking tegen de moeilijke taak der bedeeling van de levensmiddelen opgewassen is; zij vergeten, dat het Duitsche volk over eenen GEWELDIGEN ZEDELIJKEN WEERSTAND beschikt, waardoor het in staat wordt gesteld, de in de jongste jaartientallen sterk toegenomen levensbehoeften te beperken. Mijne Heeren, het valt toch wel te dragen, indien wij bij voorbeeld in zake VLEESCHNUTTIGEN, maak ook in andere levensvoorwaarden tijdelijk tot den toestand uit de jaren 70 terugkeeren. Naar ik meen, zullen onze vijanden zich herinneren, dat het toenmalig geslacht toch ook krachtig genoeg was, om er flink op te kloppen. (Zeer goed.)

Mijne Heeren, de maanden die we thans beleven, ik beken het eerlijk, zijn moeilijk. Zij brengen besnoeiingen in menig huishouden, zorgen in menig gezin. Maar des te voller en des te dankbaarder is onze bewondering voor de offervaardigheid, voor de verkloefdheid jegens het vaderland, waarmede

HET LEGER EN MINDER GEGOEDE BEVOLKING

zich in dezen tijd van beproeving schikt en bereid is, in dezen strijd om ons bestaan, ook het zwaarste op te nemen. (Toejuichingen.) Zoo luiden de berichten uit het gansche land, mijne Heeren. Maar zij zeggen meteen, dat het werk van hen, die te huis bleven, vruchten dragen zal, indien de Hemel onze akkers zegenen wil.

Van overal wordt gemeld, dat de WINTERVRUCHTEN GOED staan en sedert lange jaren, gaven de berichten over den staat der vruchten, om dit tijdstip, zulke schoone vooruitzichten niet meer als wel thans. (Toejuichingen.) De korenoogst uit 1915 was een der slechste sedert vele jaartientallen en toch komen wij met onzen korenvoorraad niet alela uit, maar zullen nog met een flink overschot het nieuwe oogstjaar ingaan. (Toejuichingen.) De kracht van het landbouwend Duitschland blijkt weer eens te meer. Zooals wij tot nu uitgekomen zijn, zullen wij ook verder uitkomen. In het streven om ons uit te hongeren en af te snijden, den oorlog tot het geheele Duitsche volk met vrouwen en kinderen uit te breiden, is Engeland met zijne verbondenen over alle

RECHTEN DER ONZIJDIGEN

op handel en verkeer met de Middeneuropeesche Staten eenvoudig heengestapt.

De AMERIKAANSCHE NOTA van 5 November 1915, die eene juiste uiteenzetting der verkrachtingen van het volkenrecht door Engeland geeft, werd, zooveel wij weten, tot op heden door de Engelsche regeering nog NIET BEANTWOORD. (Levendig hoort, hoort!) Juist als deze opspraak, heeft alle nieuw opspreken der onzijdigen bij onze vijanden geen ander gevolg, dan nieuwe onzijdigheidsschendingen. Is Engeland niet zoover gegaan, dat het zelfs menschlievende bedoelingen van Amerikaansche menschenvrienden, bij voorbeeld het verschaffen van melk voor de Duitsche kinderen, eenvoudig verboden heeft. (Hoort, hoort!) Het laatste Order in Council bedreigt den handel naar de onzijdige havens met nieuwe, in strijd met het volkenrecht,

VERSCHERPTE BLOKKADEREGELEN,

tegen de rechtskrenkingen waarvan de Amerikaansche regeering reeds vroeger verzet heeft aangeteekend. Geen gezond oordeelend onzijdige, mag hij ons genegen zijn of niet, kan van ons verlangen, dat wij ons tegen dezen, het volkenrecht schendenden uithongeringsoorlog niet zonder temeer stellen (goedkeuring), kan van ons verwachten, dat wij de VERWEERMIDDELEN, waarover wij beschikken, ons laten ontwringen. (Levendige goedkeuring.) Wij WENDEN deze middelen aan en MOETEN ZE AANWENDEN. (Levendige goedkeuring.) Wij erkennen de rechtmatige belangen der ONZIJDIGEN aan den wereldhandel en aan de zee; maar wij verwachten, dat dit ontzien onzerzijds, door hen begrepen en ons recht evenals onze plicht erkend wordt, onze vijanden deze, niet alleen het volkenrecht, neen, de eenvoudigste menschelijkheid hoonende uithongeringspolitiek met alle middelen te laten ontgelden. (Goedkeurende stormachtige toejuichingen.)

Sedert ik hier de laatste maal het woord voerde, zijn wij gedwongen geworden, Portugal den oorlog te verklaren. Gij hebt gehoord, aan welke reeks van onzijdigheidsschendingen zich Portugal heeft schuldig gemaakt. De onder salutschoten uitgevoerde smaadvolle roof van onze schepen heeft de maat laten overloopen. Portugal heeft onder Engelands opstoking gehandeld. Daar heeft Engeland opnieuw zijne liefdevolle bescherming der kleine Staten laten blijken. (Zeer juist.)

Toen ik op 9 December hier onze bereidwilligheid uitriep om over

VREDE TE ONDERHANDELEN

zei ik, dat ik eene dergelijke bereidwilligheid bij de regeeringen der vijandelijke landen NERGENS ONTWAREN KON. Alles heeft bewezen, dat ik gelijk had, zoowel wat intusschen voorgevallen is, als wat wij uit den mond der vijandelijke bewindslieden vernomen hebben. De redevoeringen, die te Londen, Parijs, Petersburg, Rome gehouden werden, zijn zoo onduhbelzinnig, dat ik er niet hoef op terug te komen. Slechts één woord richt ik aan den Engelschen Hoofdminister, M. Asquith.

Op zijn persoonlijke smaadwoorden antwoord ik niet (toej.), omdat ik persoonlijk smaden van den tegenstander ook in den oorlog niet als waardig beschouw (zeer goed). Maar zakelijk wil ik kort antwoorden. Voor den heer Asquith is de volkomen en uiteindelijke vernietiging van Pruisens krijgsmacht de voorafgaande voorwaarde tot elke vredesonderhandeling. Terzelfdertijd mist de heer Asquith in mijne redevoering Duitsche vredesvoorstellen (gelach); terwijl iedere partij bereid is, over vredesvoorstellen te handelen, die van de andere zijde gedaan worden. Ja, mijne heeren, nemen we eens aan, dat ik M. Asquith voorstel, zich met mij aan eene tafel te zetten en de mogelijkheid om vrede te sluiten te bespreken, en M. Asquith begint dan met de volkomen vernietiging van Pruisens macht..... het zou uit zijn met de bespreking, eer ze behonnen waren (zeer juist). OP ZULKE VREDESVOORWAARDEN blijft voor ons toch maar EEN ANTWOORD en DIT ANTWOORD GEEFT ONS ZWAARD (stormachtige toejuich.). Indien onze vijanden het bloedvergieten, het menschenmoorden, het verwoesten van Europa willen voortzetten, zoo ligt de schuld AAN HEN. Wij staan onzen man en wij zwaaien de vuist TOT STEEDS HEVIGER SLAGEN (stormachtige toej. en handgeklap op de tribunen). Bij het uitbreken van den oorlog heb ik aan Moltkes gezegde herinnerd, dat wij nog eenmaal in bloedigen strijd zouden moeten verdedigen, wat wij in het jaar 1870 gewonnen hadden. Voor het behoud van de eenheid en vrijheid van Duitschland zijn wij, de heele natie, als één man ten strijde getrokken en dit eensgezind, vrij Duitschland, willen onze vijanden vernietigen. MACHTELOOS moet Duitschland weer worden, zooals in vroegere eeuwen, aan den machthonger der naburen bloodgesteld, de zondenbok van Europa ook nog na den oorlog in de ontplooiing zijner ekonomische krachten steeds in boeien geklonken. Dat bedoelen onze vijanden met de vernietiging van Pruisens krijgsmacht. Zij zullen zich de hoofden te platter stooten (stormachtige toej.).

WAT WILLEN WIJ DAARENTEGEN? Zin en doel van elken oorlog is : Duitschland zoo stevig ineengezet, zoo sterk beschermd, dat het nooit iemand meer in den zin komt, ons te willen vernietigen, dat eenieder in de wijde wereld ons recht op de ontplooiing onzer vredelievende krachten erkennen moet (aanhoud. toej.). Zulk een Duitschland, NIET DE VERNIETIGING VAN VREEMDE VOLKEREN, is het doel, dat wij willen bereiken, en daarin ligt tegelijkertijd de redding van het in zijne grondvesten GESCHOKTE EUROPEESCH VASTELAND (levend. toej.).

Wat kan een vijandelijk verbond Europa aanbieden? Rusland : het lot van Polen en Finland. Frankrijk : aanspraak op het overwicht, het overwicht dat ons ongeluk was. Engeland : de verbrokkeling, den toestand van aanhoudende prikkelbaarheid, dien het gaarne met den naam van evenwicht op het Europeesch vasteland bestempelt en die de laatste en diepste oorzaak van al den rampspoed is geweest die in dezen oorlog over Europa en over de wereld is gekomen (levend. zeer juist). Hadden deze drie mogendheden niet tegen ons samengespannen, niet beproefd het rad der geschiedenis naar eeuwig vervlogen tijden terug te draaien, dan zou de Europeesche vrede door de krachten der stille ontwikkeling steviger geworden zijn. Dit te bereiken was HET DOEL DER DUITSCHE POLITIEK vóór den oorlog. Wij konden, wat we wenschten te hebben, door vreedzamen arbeid verwerven. Onze vijanden hebben den oorlog verkozen. Hoe moet Europa uit deze zee van bloed en tranen, uit de graven van milloenen opstaan? Om ons te verdedigen zijn wij uitgerukt, maar dat wat was, is niet meer. De Geschiedenis is met ijzeren tred haren gang gegaan. Geen terug meer.

Noch ons, noch Oostenrijk-Hongarije's inzicht is het geweest het Poolsch vraagstuk te berde te brengen. Het lot der veldslagen deed het. Nu rijst het vóór ons op en wacht op een oplossing. Duitschland en Oostenrijk-Hongarije MOETEN en ZULLEN HET OPLOSSEN (stormach. toej.). Den status quo ante, den toestand van vóór den oorlog, kent, na zoo ontzaglijke gebeurtenissen, de Geschiedenis niet (Levend. zeer goed!). Polen zal na den oorlog een nieuw Polen zijn. Het Polen, dat de Russische Tschinownik brandschattingen en geld afperste, dat de Russische kozak brandstichtend en plunderend verlaten heeft, bestaat niet meer. Leden der Doema zelven hebben eerlijk bekend, dat zij zich den terugkeer van den tschinownik op de plek, waar intusschen een Duitscher, een Oostenrijker en een Pool eerlijk voor het ongelukkig land aan het werk geweest zijn, niet willen voorstellen. M. Asquith spreekt in zijne vredesvoorwaarden van het beginsel der NATIONALITEIT. Indien hij dit doet en indien hij zich in de plaats van den onoverwonnen en onoverwinbaren tegenstander stelt, kan hij dan aannemen, dat Duitschland de volkeren die het, tusschen de Oostzee en de moerassen van Wolhynië van hem en zijne bondgenooten verloste, mogen het nu Polen, Litauers, Balten of Letten zijn, vrijwillig weer aan de Russische verdrukkers overleveren zal? (levend. toej.). Neen, mijne heeren, RUSLAND MAG NIET TEN TWEEDE MALE ZIJNE LEGERS DE ONBESCHERMDE GRENS VAN OOST- EN WEST-

PRUISEN LATEN OPRUKKEN! (stormacht. toej.: lang bravoroepen en handgeklap in de zaal en op de tribunen). **Niet nog** eens zal zich met Fransch geld het Weichselgebied tot invalspoort in het openliggend Duitschland laten inrichten.

Kan iemand gelooven, dat wij de IN HET WESTEN BEZETTE LANDEN, met het bloed van ons volk besproeid, zonder volledige zekerheid voor onze toekomst zullen prijsgeven? Wij zullen ons DEGELIJKE WAARBORGEN verschaffen, dat België tot GEEN ENGELSCH-FRANSCHEN LEENSTAAT, geen militair noch ekonomisch bolwerk tegen Duitschland gemaakt wordt (levendige toej.). **Ook is van den vroegeren toestand geen sprake meer! Ook hier kan Duitschland den lang verdrukten, Vlaamschen volksstam niet terug aan de verfransching overleveren** (stormach. toej.). **Het moet hem eene gezonde, breede, met zijnen aanleg strokende ontwikkeling met zijne Nederlandsche taal en eigenaardigheid tot grondslag, verzekeren** (toejuich.) **Wij willen geen naburen, die weer tegen ons samenspannen, om ons te wurgen. Wij verlangen buren, die met ons en wij met hen samenwerken tot elkanders welzijn** (storm. langdurige toej.). **Weet gij wel, mijne heeren, hoe de verbonding VOOR DEN OORLOG was? Toen heeft vreedzame, Duitsche arbeid, vreedzame Duitsche vlijt te ANTWERPEN op grooten afstand zichtbaar aan de welvaart van het land meegewerkt. Doen wij ook nu, gedurende den oorlog niet ons best, om het land weer op te helpen, zoover dit doenlijk is?** (toejuich.). **De herinnering aan dezen oorlog zal in dit zwaar beproefde land nog lang natrillen; maar we kunnen niet gedogen, in ons beider belang niet, dat daaruit weer nieuwe oorlogen kunnen voortsprutten.** (toejuich.).

Ik wilde hierbij nog een ander punt aanraken. De Russische regeering heeft sedert het begin van den oorlog uit al hare krachten getracht, de Duitschers uit Rusland en de Duitsche onderdanen in Rusland te PLUNDEREN en te VERJAGEN. Het is ons recht en onze plicht, van de Russische regeering te eischen, dat zij het tegen alle menschenrecht in gepleegd onrecht ZAL HERSTELLEN en onzen verdreven en gevangen gehouden landgenooten uit de Russische slavernij terug vrij laat (toejuich.). Het Europa, dat uit deze ontzaglijkste aller rampen zal te voorschijn komen, zal in vele deelen op het voorgaande niet gelijken. Het vergoten bloed komt niet meer, het verloren goed slechts langzaam terug. Maar hoe het er ook mag uitzien, het moet voor de volkeren in de toekomst een Europa van vredelievenden arbeid zijn. De VREE, die dezen oorlog besluiten zal, moet een DUURZAME zijn. Hij mag geen kiem tot nieuwe oorlogen leggen, maar moet opnieuw en voor goed de Europeesche toestanden vreedzaam ordenen. In den langen, gemeenschappelijken oorlog zijn wij met onze bondgenooten inniger en innigor vereenigd geworden (toej.). Op de trouwe krijgskameraadschap moet en zal eene gemeenschap in de werken des vredes volgen, ten dienste der stoffelijke en geestelijke welvaart der steeds inniger verbonden rijken (levend. toej.). Ook op dit gebied volgen wij een anderen weg dan onze tegenstanders. Ik raakte dit reeds zooeven aan. Engeland wenscht ook na het vredesluiten den orlog niet te staken, maar alsdan den handelsoorlog tegen ons met verdubbelde hardnekkigheid te voeren. Eerst moet onze krijgsmacht, dan onze ekonomische te niet gedaan. Overal een wreede verwoestings- en vernielingszucht en de vernietele wil, om EEN VOLK VAN 70 MILLIOEN KREUPEL TE SLAAN. Ook deze bedreiging zal vervliegen, maar de staatslieden, die zulke woorden uiten, mogen indachtig zijn: hoe HEVIGER hunne woorden, DES TE ZWAARDER VALLEN ONZE SLAGEN (levend. toej.).

En laten wij onze blikken buiten Europa gaan: van alle verbinding met het vaderland afgesneden, hebben onze troepen en onze landgenooten ONZE KOLONIEN hardnekkig verdedigd, betwisten zij ook nu nog den vijand in Oost-Afrika heldhaftig elk voetbreed gronds (toej.). Maar het lot der koloniën wordt niet ginder, maar — zooals Bismarck zei — HIER OP HET VASTELAND BESLIST; onze overwinningen op het vasteland zullen ons een koloniaal rijk bezorgen en voor den onuitroeibaren ondernemingsgeest een nieuw, vruchtbrengend arbeidsveld openen (levend. toej.).

Zoo gaan wij vrij en openhartig, maar met toenemend VERTROUWEN de toekomst tegemoet. Niet in zelfverheffing en begoocheling, maar vol dankbaarheid jegens onze krijgslieden en in het heilig geloof in ons en in onze toekomst. Groot en breed als bergen liggen bij onze vijanden zelfbedrog, grimmige haat en volksbedrog op de geesten. De vijandelijke staatslieden vergaderen en voegen steeds nieuwe formulen bij de oude, opdat deze waan niet zou verdwijnen.

WIJ HEBBEN GEEN TIJD VOOR WOORDKRAMERIJ (levend. toej.). Wij laten de feiten voor ons spreken en die zijn sterker (storm. toej.). Onder alle krijgvoerende mogendheden wordt Duitschland alleen door zijne vijanden bij monde hunner staatslieden, met de vernietiging, de verbrokkeling van het rijk, de vernieling zijner krijgs- en ekonomische macht bedreigd. De drijfveeren, die vóór den oorlog de Bondgenooten tegen ons saamgebracht hebben, veroveringszucht, behoefte aan weerwraak, afgunst jegens den mededinger op den wereldmarkt, zijn ook gedurende den oorlog ondanks alle heerlagen machtig gebleven. Over dit oorlogsdoel zijn Londen, Parijs en Sint-Petersburg het eens. Tegenover dit feit stellen we dit, dat, toen de ramp Europa trof, wij anders dan in 1870, daar iedereen Duitscher keizerdom en rijkslanden als van zelfsprekende prijs der overwinning voor oogen stonden, slechts dit éene doel hadden, ons te verweren, in leven te blijven, den vijand uit het land te houden en hem, waar hij zijne vernielingszucht zoo gruwelijk had bot gevierd, zoo gauw mogelijk vandaan te jagen. Wij hadden den oorlog niet gewild. TEGEN ONZEN WIL, werden wij er IN GETROKKEN. Niet wij hebben andere volken met vernietiging van hun bestaan, verwoesting van hun volkswezen bedreigd, en waar putten wij de kracht, om te huis al die moeilijkheden met het afsnijden van alle verkeer verbonden, te dragen, om daarbuiten de overmacht onzer vijanden te weerstaan, voort te strijden en te overwinnen? Zou iemand ernstig willen gelooven, dat dit veroveringszucht is? Onze soldaten hebben groote heldendaden verricht. Ons volk heeft de wereld zooveel geestesbezit geschonken, vier-en-veertig jaren lang waren wij het vredelievendste aller volkeren, wij zijn niet in eens Barbaren en Hunnen geworden (levend. toej.). Dat zijn UITVINDSELS VAN HET SLECHT GEWETEN, VAN HEN, DIE SCHULD HEBBEN AAN DEZEN OORLOG (storm. toej.). Het nieuwste verzinsel onzer tegenstanders is de bewering, dat wij het op het Amerikaansch vastland gemunt hebben (vroolijkheid). Dat is hetzelfde verdichtsel als de bewering, dat wij een oog hebben op Braziliaansch of eenig ander Zuid-Amerikaansch gebied. Bedaard leggen wij deze dwaze, kwaadwillige aantijgingen bij de andere (goedkeuring). In dezen oorlog gaat het om ons bestaan, om onze toekomst. Daar dit elk onder ons weet, daarom zijn onze harten kloek, onze zenuwen sterk. Voor Duitschland, niet voor een vreemd stuk land bloeden en sterven Duitschlands zonen.

Ik wilde gaarne met een persoonlijke herinnering sluiten. Toen ik de laatste maal in het hoofd kwartier vertoefde, stond ik met den keizer op eene plek, waarheen ik reeds een jaar geleden Zijne Majesteit begeleid had. De keizer herinnerde zich het geval en sprak met diep ontroerde woorden over den GROOTEN OMMEKEER, dien wij gedurende dit jaar bevochten hebben. Toenmaals stonden de Russen tot bij den Karpathenkam; de doorbraak bij Gorlicse en de groote Hindenburgsche aanvalsbeweging waren nog niet aan den gang. Heden staan wij diep in Rusland. Toenmaals liepen Engeland en Frankrijk storm tegen Gallipoli, om den Balkan tegen ons in het vuur te jagen. Vandaag staat Bulgarije vast aan onze zijde (toej.). Toen leverden wij den felsen verdedigingsslag in Champagne. Thans dreunde onder de woorden van den keizer het KANONGEBULDER VAN VERDUN door. Diepe dankbaarheid jegens God, leger en volk vervulde 's keizers hart en ik mag wel zeggen, dat mij op dien stond het ontzaglijke van wat leger en vloot voor ons in dit jaar hebben volbracht, krachtiger en roerender dan ooit vóór den geest gekomen is. In het uur van gevaar rust op uwen, op onzen gemeenschappelijken arbeid eene dubbele verantwoordelijkheid. Geen andere gedachte kan ons bezielen dan die: hoe helpen, hoe steunen wij het best onze krijgslieden, die ginder verre voor het vaderland hun leven op het spel zetten. Eén geest, één wil leidt hen: deze geest, die ons allen samenhoudt, leide ook ons! Dan voert hij, eenmaal de strijd der vaderen gestreden, onze kinderen en kleinkinderen eene sterke en vrije toekomst tegemoet (levendige, aanhoudende toejuichingen en handgeklap).

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIJN, 7 April. — Ambtelijk bericht van Hedenmiddag:

WESTELIJK KRIJGSVELD.

Na een zorgvuldige voorbereiding gingen wij ten aanval over op de Engelsche, door Kanadeesche troepen bezette mijnkratersstellingen ten zuiden van Sint-Elooi, en veroverden dezelve na een vinnigen strijd. In de Argonnen lieten de Franschen benoorden Four de Paris mijnen springen, waarna korte gevechten volgden. De vijand, die erin geslaagd was onder gebruikmaking van een vlammenspuit, terrein te winnen, werd spoedig weer teruggedreven. De Franschen trachtten herhaald onze loopstellingen ten noordoosten van Avocourt aan te vallen; na den eersten aanloop of na vruchteloozo plaatselijke ondernemingen moesten zij echter hun pogingen opgeven.

Ten oosten van de Maas kon de vijand zijn aanvalsplannen op de vast in onze hand zijnde stellingen van het Kwartelbosch evenmin ten uitvoer brengen. Ons geschutvuur bestookte met goeden uitslag de Fransche troepen, die voor den aanval samengetrokken waren.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Bezuiden het Narocz-meer hebben wij plaatselijke, maar hevige aanvallen der Russen doen mislukken. De vijandelijke artillerie ontwikkelde aanf beide zijden van het meer een levendige bedrijvigheid.

OP DEN BALKAN.

De toestand is ongewijzigd.

OOSTENRIJKSCH.

WEENEN, 7 April. — Ambtelijk bericht van hedenmiddag:

RUSSISCH KRIJGSVELD.

Geen bijzondere gebeurtenissen.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

Langs het kustenfront onderhield de vijand gisternamiddag een levendig artillerievuur; dat tegen het Tolmeinsch bruggehoofd ook 's nachts voortduurde. Het noordelijk gedeelte der stad Goerz werd opnieuw door grootkaliber-geschut beschoten. Over Adelsberg kruisten twee Italiaansche vliegers, waarvan er een doelloos bommen wierp. Aan het Tiroisch grensgebied kwam het op verscheidene plaatsen tot kleine gevechten.

Aan Rauchkofel-Rücken (ten noorden van den Monte Cristallo) was het aan eene vijandelijke afdeeling in de laatste dagen gelukt op een zadel vasten voet te krijgen. Hedennacht zuiverden onze troepen deze van vijanden, namen 122 Italianen, waaronder twe officieren, gevangen en veroverden twee machiengeweren. Ten noorden van het Suganadal vielen sterke Italiaansche krachten onze stellingen bij St. Oswald aan. De vijand werd teruggeslagen en leed zware verliezen. Hetzelfde lot ondergingen vijandelijke aanvalspogingen in de Ledrotalstreek.

Ten noorden van den Tonalepas werden eenige nieuw aangebrachte loopgraven der Italianen hedennacht door mijnen vernietigd.

ZUIDOOSTELIJK KRIJGSVELD.

Geen bijzondere gebeurtenissen.

ENGELSCH.

LONDEN, 6 April. — Ambtelijk bericht van het groot hoofdkwartier:

Vanochtend vroeg heeft de vijand, na een zeer hevige beschieting, onze nieuwe loopgraven bij Sint-Elooi aangevallen. De gevechten, die den gehcelen dag hebben geduurd, worden nog voortgezet.

Een kleine vijandelijke afdeeling, die een onzer loopgraven bij Hooge was binnengedrongen, is er dadelijk weer uit verdreven.

De artillerie is aan beide kanten in de weer geweest bij Lievon, Lens en ten zuiden van Boesinge.

LONDEN, 6 April. — Ambtelijk bericht:

Drie Zeppelins hebben deelgenomen aan den aanval van gisteravond op de noordoostelijke graafschappen. De eerste deed zijn aanval omstreeks 9 uur, doch werd door afweergeschut verdreven, na vijf bommen te hebben geworpen, die schade noch letsel berokkenden. Naar men meldt, is deze Zeppelin door kanonvuur aangeschoten. De tweede aanvallet verscheen boven een andere plaats om kwart over tienen en wierp geen bommen. De derde viel weer een andere plaats aan en bracht slechts geringe stoffelijke schade toe. Er zijn in het geheel vier-en-twintig ontplofbare en vier-en-twintig brandbommen geworpen. Slachtoffers: een persoon gedood en acht gewond. Geen militaire schade.

FRANSCHE.

PARIJS, 6 April. — Ambtelijk bericht van 15 uur:

In de Argonnen liet een aanval op een vijandelijke loopgraaf bij de baan op Saint-Hubert ons toe den vijand zware verliezen toe te brengen en een twintigtal gevangenen te maken. Tijdens den aanval in den naburigen sektor, beschoot onze artillerie krachtig het gedeelte van het bosch van Avocourt, door den vijand bezet.

Bij Verdun ontwikkelde de vijand, na de betrekkelijke kalmte van gisteren namiddag, een groote bedrijvigheid tegen den avond en tijdens den nacht.

Ten westen der Maas werd een buitengewoon hevige beschieting van de streek tusschen Avocourt en Béthincourt, gevolgd door een reeks aanvallen met sterke effektieven. Op onzen rechtervleugel werden al de pogingen van den vijand tegen het dorp Béthincourt afgewezen. Tevens spaude de vijand zich in op ons centrum tegen het dorp Haucourt. Na bloedige opofferingen kon de vijand, in den loop van den nacht, vasten voet krijgen in het dorp, dat wij onder ons vuur houden.

Op onzen linkervleugel deden wij na een korte artillerievoorbereiding een aanval van uit de schans van Avocourt, met het doel die schans te vereenigen met een werk gelegen op den zoom van het bosch van Avocourt. Tijdens dien aanval, die volkomen slaagde, werd een breede strook gronds, gezegd « Het Vierkant Bosch », bemeesterd en een vijftal gevangenen gemaakt.

Ten oosten der Maas kostten twee vijandelijke aanvallen tegen onze noordelijke stellingen in het Kwakelbosch, den vijand groote verliezen.

Overigens niets te melden.

PARIJS, 6 April. — Ambtelijk bericht van 23 uur:

In de buurt van Vauquois lieten wij een mijn ontploffen.

Ten westen der Maas zette de vijand de beschieting voort van Béthincourt, Esnes en Montreville.

Ten oosten der Maas werd de Peperheuvel in den loop van den dag hevig onder vuur genomen, hetgeen een aanval deed voorzien, maar ons spervuur belette den vijand zijne loopgraven te verlaten. Ten zuidwesten van het fort Douaumont kwamen onze troepen in een reeks kleine gevechten, die tot handgemeen ontaardden, vooruit op een front van 500 meter en een diepte van 200 meter. Een tegenaanval van den vijand mislukte.

In Woevre richtten onze batterijen samengetrokken vuur op verscheidene punten van het vijandelijk front.

In Lotharingen was onze artillerie werkzaam ten oosten van Luneville, tusschen La Vesouze en de Vogezen.

Overigens niets meldenswaardig.

ITALIAANSCH.

ROME, 6 April. — Ambtelijk bericht van het groot hoofdkwartier:

Kleine afdeelingen zijn onzerzijds opgetreden op het front van Stelvio tot Judikarie. Artillerlegevechten van Gardameer tot Asiago. In het Sugonadal waren de artillerlegevechten zeer levendig.

In de streek van den bergstroom Larganza (zijrivierlje van de Brenta) is de vijand, die een aanval deed, met zware verliezen teruggedreven; wij hebben dertien gevangenen gemaakt.

Aan de boven-Isonzo hebben regen en mist het geschutvuur belemmerd; op de hoogten ten noordwesten van Goerz is het daarentegen zeer hevig geweest.

Op den Karst hebben wij vannacht twee zwakke vijandelijke aanvallen op den Monte San Michele afgeslagen.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 5 April. — Ambtelijk bericht van het groot hoofdkwartier:

In de streek van Riga, van Jakobstadt en van Dunaburg op tal van plaatsen geschut- en geweervuur.

Op de Dana is ijsgang.

Ten zuiden van Dunaburg hebben verscheidene vijandelijke vliegers bommen geworpen of met machiengeweren geschoten.

In de streek ten oosten van Baranowitsji zijn gisternacht Zeppelins waargenomen.

In Galicië heeft een sterk evijandelijke troep ten westen van Tarnopol een aanval gedaan, dien wij met de bajonet hebben afgeslagen. De vijand heeft dooden en zwaargewonden bij onze versperringen laten liggen.

Ten noorden van Lalatsj hebben onze troepen het dorp Swiertskowtse en de boschjes er om heen genomen.

TURKSCH.

KONSTANTINOPEL, 7 April. — Het hoofdkwartier maakt bekend:

Geen belangrijke wijziging op de verschillende fronten.

DE OORLOG TER ZEE

LONDEN, 7 April. — Lloyds meldt: De « Vesuvio » (1391 ton) werd in den grond geboord. Vijftien overlevenden zijn aan land gebracht; zes man zijn verdronken.

Korte Telegrammen

Voor den krijgsraad te Parijs in een groote rechtszaak begonnen, waarbij zeven-en-veertig menschen betrokken zijn en die sterk de aandacht trekt. De beklaagden, een wonderlijke verzameling schipbreukelingen op de levensze vormend, een mislukte dokter, een dito advokaat, rare financiers en veel menschen, die iets op hun kerfstok hebben, staan terecht wegens knoeierijen, die maar een enkel doel hadden, namelijk vrijgesteld te worden van den militairen dienstplicht.

× × ×

LONDEN, 7 April. — De Nederlandsche regeering heeft aan de Engelsche regeering medegedeeld, dat de overvaart over de Noordzee zoodanig gevaarlijk was, dat ze niet in staat was, zich met een vervoer van Duitsche en Engelsche gevangenen welke voor den dienst niet meer geschikt zijn, te belasten. De uitwisseling moest morgen geschieden.

× × ×

AMSTERDAM, 7 April. — De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » meldt: Te Bedford staken de timmerlieden en de schrijnwerkers, omdat de arbeidgevers de gevraagde toelagen niet hebben toegestaan.

× × ×

NIEUW-YORK, 7 April. — De bekende pacifist Ford had, als kandidant voor het presidentschap in het republikeinsch kiesarrondissement Michigan 50,000 stemmen behaald en verstoeg adus senator Smith, die voor Wilson's buitenlandsche politiek opkwam. H. Ford had echter bedankt toen hij zag dat zijn mededinger door invloedrijke bladen en door Wilson ondersteund was.

× × ×

SHANGAI, 8 April. (Reuter.)— De provincie Kwantung heeft hare onafhankelijkheid uitgeroepen. Uit Peking wordt gemeld, dat de stad insgelijks hare onafhankelijkheid heeft uitgeroepen.

LAATSTE TIJDINGEN

Holland en de Wereldoorlog

AMSTERDAM, 7 April. — Het oppobevel van het Nederlandsch leger heeft bekendgemaakt, dat de militairen, welke zich te Amsterdam bevinden, zich na vijf uur 's namiddags van hun standplaats mogen verwijderen, indien daartoe niet de spoorweg gebruikt wordt.

Zondag wordt dit verlof reeds na 12 van kracht.

Deze maatregel heeft in groote mate bijgedragen tot het geruststellen der gemoederen.

DEN HAAG, 8 April. — In de tweede Kamer werd een wetsontwerp ingediend, om met het oog op de buitengewone omstandigheden aan de Regeering de gelegenheid te geven, indien zulks noodzakelijk zou blijken, vóór den bepaalden tijd tot het binnenroepen van den jaargang 1917 over te kunnen gaan.

De rijkskanselier en de toekomst van België.

De « Nieuwe Courant » schrijft naar aanleiding van de rede van den Duitschen rijkskanselier dat het met bijzonder genoegen kan vaststellen, dat uit de woorden van spreker blijkt, dat de Duitsche regeering niet aan eene inlijving van België denkt, iets waarover men tothoogloe in het onzeker was gebleven. Het blad gelooft, dat de militaire waarborg, die zich Duitschland in het westen zal verschaffen, waarschijnlijk in den eisch der Maaslinie bestaan zal, die eenen aanval op Duitschland buitengewoon moeilijk zou maken.

Duitschland, aldus de « Nieuwe Courant », komt voor den dag met de voorwaarden waaronder het bereid is vrede te sluiten op een oogenblik waarop aan de superioriteit van zijn militairen toestand boven dien der Bondgenooten niet kan getwijfeld worden.

Een logenstraffing.

DEN HAVER, 7 April. — Italiaansche bladen hebben gemeld dat de Belgische regeering aan kardinaal Mercier heeft laten weten, dat hij te den Haver met open armen ontvangen zou worden, ingeval het konflikt met den generaal-gouverneur von Bissing zich al te zeer verscherpte: kardinaal Mercier denkt er niet aan, België te verlaten.

DAGELIJKSCH PRAATJE

Tegen de levenskracht!

Het was vroeger toch zoo gemakkelijk, den draak te steken met al diegenen, die het menschdom wilden verbeteren. Wie mafligheid preekte, en zedelijkheid en kuischheid, werd aanzien als een karikatuur, als iemand, die de aandacht op zich wilde trekken, die één « genre » wilde aannemen, en vaak werd in spotschriften en revues gemakkelijke scherts verkocht waarin die apostel van de deugd versleten werd voor een schijnheiligen dwaas, die beter zou doen in zijn eigen geweten te peilen dan andermans gebreken na te gaan. Toen pater Stracke zijn boekje « Arm Vlaanderen! » uitgaf, dan zegde menigeen: « Och, zoo erg is 't niet..... » — Zoo erg was 't wel.

Het past hier niet, uit een oogpunt van godsdienstzin te spreken. Alleen uit eerbied voor zichzelf, uit menschelijkheid, dienen dezen ondersteund en aangemoedigd, die ons te gepasten tijde waarschuwen voor den nakenden ondergang van een volk en de middelen aanloonen om dien ondergang te keer te gaan. Wat is er niet gelachen, toen de grenzen van ons land gesloten werden voor de schunnige prentbladjes, die vroeger uit Frankrijk kwamen! Men wilde ons volk verkwezelen, men wilde het verpaapschen — juist alsof iemand, die geen kwezelaar op geen « paap » is, niet evenzeer kon walgen van al die onnoemelijke goorheid!

De oorlog heeft ons dit alles wat dieper doen inzien. We verkeerden in een roes van weelde, van onverschilligheid, van genot- en gemakzucht. Het leven moest geleefd worden, dat was de spreuk, die alles vergoelijkte, die alles verontschuldigde. Iedere dag moest een vastenavond zijn, en men nam een loopje met degenen die meer ernst, meer degelijkheid bij het volk hadden gewenscht. Na de dagtaak, het plezier! Wat gaf het, daf dit plezier verkankerd was, dat toneelvertooningen en liefdeliedjes ons het gemeenste voorlegden, dat men bedenken kon? 't Was immer enkel en alleen om den tijd om te krijgen, — dien tijd, dien we zoo groot vandoen hebben in dit kort levenlje!

Weet ge 't nog, hoe we vroeger alle dagen schimpschriften uit Frankrijk te lezen kregen, waarin de Fransche senator Berenger over den hekel werd gehaald? Berenger, dat was de scheinheilige predikant, de « Père la Pudeur », handelaar in vijgenbladeren, die niets van kunst begreep, die de beelden uit het Parijzer Louvre een kleedje zou hebben aangegeven, die niet lijden kon, dat de zon in 't water scheen! En dan, die « Bond tot verheffing der openbare zedelijkheid! » Jongens, wat werden er liedjes gemaakt op Montmartre om dien belachelijk te maken! Het blijkt nu wel, dat dezen, die meer zedelijkheid wilden, gelijk hadden. Zij maakten bekend, dat in drie Fransche steden, niet ver van de Belgische grens, propaganda werd gemaakt voor Malthus-leer, — of, althans, voor wat men later van Malthus' leer gemaakt heeft. Als de jongelui, meisjes en jongens, de werkhuizen verlieten, dan werden ze door die propagandisten meegetroond naar vergaderingen, waar voordrachten werden gegeven over al wat tot het beperken der geboorten betrekking heeft, en..... daar kwamen lichtbeelden bij te pas! Dit blijkt uit een verslag van M. Pouvely, onder hoofding « Le bilan de la pornographie. » Van zijnen kant maakte zekere dokter Labee, van het Sint-Jozefsgasthuis, te Parijs, bekend, dat die propaganda aan Frankrijk alle vijf jaar een legerkorps kostte. De wet vermocht er niets tegen, althans niet tegen die propaganda. De wet voorzag in de advertenties niet het beoogde doel, maar de onzedelijkheid van den tekst zelf. 't Is, trouwens, zoo gemakkelijk, met de wet om te springen! En Frankrijk bleef doof voor al de waarschuwingen van al degenen, die dat volk niet wilden te loor zien gaan. Wanneer in Nederland en in Denemarken weiten werden gestemd om de Malthus-propaganda te verhinderen, werden de eenigen, die voor de gezondheid en de levenskracht van hun tijdgenooten ijverden, in tooneelstukken en revues als poesjenellen behandeld.....

Met heele karrevrachten kwamen boekjes en vlugschriften uit Frankrijk naar hier. Voor een paar stuivers werd de minste schooljongen eigenaar van zoo'n werk, waarvan hij misschien wel niet veel begreep, maar dat dan toch later in een geheim laadje van 't waschtafeltje zijner oudere zuster terecht kwam. En zoo schoten die zeden hier langzamerhand wortel.....

't Word hoog tijd, dat dat alles hier werd schoongevaagd. En, welke ook de wending zij welke de oorlog nemen zal, er moet gezorgd worden, dat al dit Fransch vuil hier niet meer binnenkome.

We zullen, na den krijg, gezonde, sterke, levenskrachtige, Vlaamsche menschen vandoen hebben. STAF.

Onze PRIJSKAMP
voor de Krijgsgevangenen

De Beheerraad van de *Gazet van Brussel* heeft besloten eene som van **honderd frank** te besteden aan het zenden van kistjes aan de Belgische krijgsgevangenen in Duitschland. Doch, om het nuttige aan het aangename te paren, schrijven wij te dier gelegenheid eenen prijskamp uit, die zoo gemakkelijk zal zijn, dat al de soldaten er kunnen aan deelnemen. Onze flinke jongens vervelen zich duchtig in de kampen, de prijskamp zal hun dus welkom zijn. De namen der overwinnaars zullen in onze kolommen afgedrukt worden.

Aan onze lezers wordt de gelegenheid geschonken het aantal te verzenden kistjes te verhoogen door het deelnemen aan een inschrijving. De ontvangen gelden zullen wij in ons blad verantwoorden. Zelfs de kleinste sommen zijn welkom en zullen in dankbaarheid aanvaard worden.

Eerste Prijskamp

Waarop kan men het volgende spreekwoord in de huidige omstandigheden treffend toepassen: « Liever één vogel in de hand dan tien in de lucht »?

De inzenders van de twintig eerste goede antwoorden zullen elk een kistje eener waarde van twee frank ontvangen.

L. W. — Alleen Belgische krijgsgevangenen kunnen aan den prijskamp deelnemen.

Onze Publiciteit
IS DE
DOELMATIGSTE

Kleine Kroniek

Vlaamsche voordrachten.

De reeks volkszangen, welke de kring « Help U Zelf » met zooveel bijval heeft ingericht in het Vlaamsch Huis te Brussel, wordt, wegens het reeds gevorderde seizoen, a. s. Zondag, 9 April, gesloten door den heer dr. C. de Baere, leeraar aan het Koninklijk Atheneum te Elsene, die zal spreken over « Reuzen en Reuzeliederen ». Mevr. L. Peerenboom, de bekende Vlaamsche zangeres, en de heer X....., fluitspeler, zullen hun welwillende medewerking verleenen tot het uitvoeren van enkele reuzeliederen, als toelichting op de voordracht van den heer de Baere.

De lezing begint om 7 uur (M. E. T.).

Witbrood voor de zieken.

De Godshuizen van Brussel zijn belast met het inrichten van den geneeskundigen dienst om de zieke personen te bezoeken, die witbrood verlangen, alsook degenen, welke een grootere portie brood wenschen te hebben. Ieder geval wordt in 't bizonder onderzocht en een toezicht en bestendig beheer worden ingesteld.

BINNENLAND

UIT ANTWERPEN

De doppers.

De « doppers » klagen erover dat ze van de bedeeling van wit Hollandsch brood uitgesloten zijn. We hopen dat het Kollege een oplossing zal vinden, die zoowel aan ondersteunden als aan niet-ondersteunden voldoening zal schenken.

Bond der gediplomeerde oud-leerlingen der Nijverheidsschool.

Zondag had deze werkzame vereeniging in de konferentiezaal der Nijverheidsschool eene welgeslaagde openbare voordracht ingericht. Mr. Fer. De Jaeghere sprak er met veel kennis van zaken over « Oude en Moderne Bouwing » en werd luide toegejuicht.

Een liederavond.

Woensdagavond was de groote zaal van den Dierentuin overgevuld met een aandachtig en geestdriftig publiek, ter gelegenheid van den liederavond, die er ingericht werd. Bekende kunstenaars verleenden hun medewerking en brachten uitsluitend stukken van Vlaamsche meesters ten gehoore. Echte Vlaamsche lucht ademde men in den Dierentuin!

Harmonie « De Bloemenkring ».

Zondag 9 April, om 5 uur namiddag (M. E. T.), zesmaandelijksche algemeene vergadering ten lokale « Antwerpsch Koffiehuis », Van Stralenstraat, 6. Om 6 uur (M. E. T.), gezellig samenzijn (bieravond, smokingpartij, enz.) der leden en hunner familie, aangeboden tot uitspanning in deze benarde tijden en verbroedering onder elkander.

« De Zuidster ».

Op Maandag 24 April, tweede Paaschdag, zal deze maatschappij een groot liefdadigheidsfeest geven in den schouwburg « El Dardo », Sint-Jakobsmarkt, ten voordeele zijner behoeftige leden. Van nu af aan belooft het iets prachtigs te worden.

De boter.

Onze leverancier heeft woord gehouden. Hij heeft toegestaan zijn verkoopprijs nog van 0 fr. 25 te verminderen en heeft ons deze week zijne waar aan 6 frank het kilo overgelaten.

Doch, er is nog steeds eene schaduw op het paneel : hij heeft ons inderdaad verwittigd, dat we ons binnenkort zouden moeten verwachten aan een nieuwe verhooging.

EDOL.

UIT MECHELEN

Het leven in de stad.

Veel nieuws is er niet in onze Dijlestad: 't Is alloos en elken dag dezelfde sleur en slenter : de straten doorloopen om zoo goedkoop mogelijk voedsel aan te schaffen. Dat is dan ook de uitsluitende bezigheid onzer huismoeders.

Een tijdje was de gemeente een weinig in opschudding gebracht door het geval van den herderlijken brief en door de inhechtenisneming van den heer Dessain. Nu is dat alweer achter den rug.

De menschen worden hier, en dat zal elders ook wel het geval zijn, zoo door en door onverschillig aan alles wat niet het materieele leven aanbelangt. De zaak Dessain is reeds vergeten; ternauwernood wordt het afsterven van vrienden en kennissen opgemerkt. In de herberg ziet men den doodsbrief, neemt er vluchtig kennis van, geeft lucht aan zijn verwondering door een : « Zoo! Frans X... is dood! Het was een doorbrave kerel! » En dat is dan ook alles. Er worden toch zooveel jonge, krachtige mannen dagelijks naar de slachtbank geleid, dat de lijk niets meer kunnen voelen voor het heengaan van een oud mensch.....

De bevolking over 't algemeen leest geen dagbladen en bekommert zich niet om de groote wereldgebeurtenissen; ze heeft beseft, dat ze lijdelijk en gelaten moet toezien en aan den einduitslag niets verhelpen kan.

Anders gaat het er echter toe met de geheel- en halfontwikkelden. Die lui verslinden dagelijks hunne kranten en bespreken 's avonds in 't koffiehuis de krijgsgebeurtenissen. Bemerkenswaardig is het feit dat er van een doorbraak der Bondgenooten geen spraak meer is. De aandacht is nu op de vesting Verdun en op het offensief der Russen samengetrokken. Vele onzer burgers, en niet de minst ontwikkelden, lijden nog alloos aan oorlogspsychose, ja, spreken anders dan ze denken, alleen met het doel hunne vrienden niet te ontmoedigen.

De klaarzienden gewagen niet meer van de verplettering van een der mogendheden, maar zijn de meening toegedaan, dat de vrede wel zou kunnen getoekend worden op de huidige fronten. Wat er ook van zij, de menschen hier hopen en blijven hopen. Hunne leus is : « afwachten-! »

De spil waarop het heele leven der stad draait is echter de voedingskwestie. Het dorre materialisme treedt nu alloos op den voorgrond en zulks is dan ook natuurlijk. Hier te Mechelen in 't bizonder hebben de bewoners door de overhaaste vlucht verschrikkelijk geleden. Het getal noodlijdenden stijgt dan ook van dag tot dag. Het gemeentebestuur vraagt zich bezorgd af, waar dit eindigen zal en gaat in afwachting leening op leening aan. Het doet dan ook het uiterste om de armoede eenigszins te lenigen en den werkloozen arbeid te verschaffen. Zoo heeft de Raad onlangs weer een prachtig vooruitzicht gehad met het inrichten van een stedelijk voedingsmagazijn.

In dezen winkel worden nu op Dinsdag en Vrijdag van elke week ongeveer 3,500 Hollandsche witte broden verkocht. Het is er soms een ware bestorming vanwege het publiek. Zoo waren verleden week zeven politieagenten niet bij machte de orde in het volk te handhaven. Elkeen won een wit broodje bemachtigen, daar het gewoon maisbrood eenvoudig onverteerbaar is. Ik verneem dat voor enkele dagen het meel van dit brood met de mikroskoop is onderzocht geworden en kan u verzekeren dat de uitslag van dat onderzoek u nu juist alle appetijt zou ontnemen.

Het is alweer een droevige boel met de uitdeeling, of beter gezegd, met den verkoop van dat wit brood. Aangezien de voorraad telkens onvoereikend is om de heele bevolking te spijzen, wordt hij die zich het eerst aanbiedt, natuurlijk het eerst bediend. Hél gaat er dus hier met het brood zooals het te Antwerpen en te Gent met de aardappelen geschiedt : uren en uren moeten de lieden wachten, aanschuiven, met de elleboogen werken, en zulks soms met een lijne motregen op de schouders.

Gelukkig de huismoeder welke dan eindelijk haar brood heeft ontvangen; zij weet maar al te wel dat honderden na uren wachtens onverrichterzake en gansch uit hun humeur naar huis zullen moeten terugkeeren. Wat die brave arbeidersvrouw in hare naieve eerlijkheid en oprechtheid echter niet weet en wellicht niet zou gelooven, is dat het lossen van het brood, wanneer de duisternis is ingevallen, manden en zakken brood hier of ginder, de plaats doet er weinig aan toe, gedragen worden. Daar verkoopt men de broden aan de burgerlui welke niet houden van uren aan te schuiven en te wachten.... en welke nochtans het wit brood niet kunnen ontberen. Vindt u zulk stelsel niet praktisch, lezer? Denkt u daarbij niet dat het favoritisme heel diep in de zeden van ons volk moet wortel geschoten hebben, opdat in de huidige droeve lijden daarmee gestadig worde omgesprongen?

Herman VAN VLIET.

UIT GENT

In den Gemeenteraad.

De Gemeenteraad van Gent heeft in de vergadering van Maandagavond gestemd: 1o Een bizondere politiebelasting gegrond op de kadastrale vermogens van meer dan fr. 300; met een minimum van fr. 200; belasting waarvan de opbrengst op fr. 70.000 geraamd wordt; 2o eene belasting van 25 opcenten op de successierechten aan den Staat betaald: het college raamt deze opbrengst op fr. 250,000; 3o eene belasting van 5, 10 of 25 centiem, volgens de plaatsen op de intreed-gelden in lokalen, waar feesten en vermakelijkheden ingericht worden.

In de maand Februari bedroeg het aantal bezoekers in de verschillende kinema's der stad 128.000, waarvan 51.000 voor de Nieuwe Cirkus, en 18.000 voor « Vooruit ». De belastingen onder 2 en 3 werden eenparig goedgekeurd. Van die onder 1, hebben de katholieken zich onthouden, daar zij de kadastrale inkomsten als een gebrekkige basis beschouwen. De heer Siffer heeft in naam der rechterzijde uiteengezet, dat er te Gent zeer talrijke onroerende goederen, waarvan de kadastrale inkomst zeer hoog is, voor doeleinden van onderwijs en liefdadigheid aangewend worden. De kadastrale inkomst dient reeds tot grondslag van vele belastingen. De stichters van scholen en liefdadige instellingen bevinden zich dus belast, zegt de heer Siffer, wegens de diensten zelve, welke zij aan de stad bewijzen. De heer Anseele, schepene van financiën, heeft op krasse wijze de thesis der rechterzijde bestreden en verklaard, dat de hoofden dezer instellingen niet meer recht hadden om deze belastingen te ontduiken dan de hoofden der industrieele instellingen, die eveneens aan de bevolking diensten bewijzen door de salarissen, welke zij uitkeeren. De Stad beschouwt slechts het gebouw en hoeft niet in overweging te nemen wat er geschiedt.

De heer Siffer heeft ook aangevoerd dat de veelvoudige nieuwe belastingen en taksen een schromelijke voor de burgerij werd, welke reeds zoo zwaar beproefd was en dat het billijker zou wezen om op overwinsten belasting te heffen. De heer Braun, burgemeester, heeft in principe deze zienswijze goedgekeurd, doch met de opmerking, dat het moeilijk was om die toe te passen, daar de elementen vn schaatting ontbraken.

Het Gemeentemagazijn van Gent zal a. s. Donderdag geopend worden voor al de inwoners van de Gentsche agglomeratie. Men zal er om te beginnen slechts kleine rondvisschen, gedroogde visch, busjes met sardines en melkpoeder verkoopen. Men meldt eveneens de aanvoer van een groote hoeveelheid suiker.

UIT OOST-VLAANDEREN

Dijkbreuk der Schelde tusschen Melle en Quatrecht.

Gisteren heeft weeral een nieuwe dijkbreuk plaats gehad op de Schelde, niet ver van het gesticht der Jozefieten, op een lengte van ongeveer 12 meters, zoodat de gansche vlakte tusschen voormeld gesticht en het Blauwfabriek geheel en al overstroomd is en het een ware zee gelijkt.

Dringende herstellingen zijn hier zeer noodig, zooniet zal de ramp binnenkort nog grootere afmetingen nemen!

Geheimzinnige misdaad te Wichelen-bij-Aalst.

Zondagmorgen werd uit de Schelde een drijvend lijk opgehaald, dat veel sporen van geweld droeg. Het was dit van een jongeling, die ongeveer 2 jaar oud schijnt. Aan het hoofd had het onder andere twee wonden welke met ene scherp voorwerp moeten toegebracht zijn. Men denkt algemeen dat de jongeling, wiens eenzelvigheid men nog niet heeft kunnen vaststellen, moet zijn aangevallen geworden door bandieten, die na hem slagen toegebracht en beroofd te hebben, hem in 't water wierpen. Het lijk kon slechts een tweetal dagen in 't water gelegen hebben. Een ernstig onderzoek is ingesteld. Het lijk is naar het doodenhuis van Wichelen overgebracht tot de komst van het Parket.

(B.)

ALLERLEI

Het spinnen van brandnetels.

Prof. Oswald Richter, hoogleeraar aan de Weensche hoogeschool, heeft dezer dagen nadere mededeelingen gedaan over zijn ontdekking, om katoen door brandnetelvezels te vervangen. Het vraagstuk van de industrieele bruikbaarheid van brandnetels berust op de mogelijkheid, om de vezels van hun houtachtige bestanddeelen af te scheiden. Eerst gelukte hem dit met behulp van ammoniak, dat echter veel te duur kwam. Nu is hij erin geslaagd de vezels door middel van water van de houtachtige bestanddeelen los te maken. Aan het procedé zijn slechts geringe kosten verbonden. Dientengevolge zal het verbouwen van brandnetels naar zijn meening een goede bate op kunnen leveren.

De ontdekker liet aan de vergadering allerlei proeven zien : stoffen waaruit allerlei kleeren en militaire uitrustingsvoorwerpen vervaardigd kunnen worden en die zich door sterkte en fijnheid van het weefsel onderscheiden.

Een bijzondere eigenschap van het weefsel is dat het veel kleurstof opneemt en dus goed geverfd kan worden. Ook is het ten zeerste voor impregneering geschikt.

FIJNE TOILETZEEP
welke de huid niet ontsteekt. Verzending tegen mandaat
S. B. ANCRE de 100 . . . . 10 fr.
de 1000 . . . . 90 »
ROYAL de 100 . . . . 15 »
de 1000 . . . . 140 »
6638
EXTRA FIJNE, LUXZEEP „JAMDEN"
het dozijn 5 fr.; het gros 54 fr.
VASTE ZEEP SOORT MARSEILLE
van af 1,35 fr. het kilo. Staal tegen 1 fr. in postzegels.
ZEEPZIEDERIJ AUG. JAMART
84, Rodeghemst. Brussel

P. VAN HECKE
S.-t-Gerystraat, 1 (Bij de Beurs), — Vroeger : 30, Londenstraat
SPECIALITEIT VAN PLANTAGE-TITELS EN OP DE BEURS NIET GENOTEERDE WAARDEN
Aankoop en verkoop van de HALLET-GROEP :
Songei-Lipoet Salangor, Fauconnier, Huilerie de Sumatra et Deli, Semadam, Mopoli, Java, Hevea, enz.
BUREEL VAN 9 TOT 5 UUR 3147

Gemengd Nieuws

VONDELING. — De politie van Vorst heeft in alle richtingen de persoonsbeschrijving gezonden van een jongentje dat drie jaar oud is, en dat op den openbaren weg gevonden werd. De kleine Eleuter is voorloopig in het gemeentelijk gasthuis gebracht. Zichier zijn persoonsbeschrijving : blond haar, rond gezicht, zwarten voorschot zonder mouwen, groen jasje, donkergrijs broekje, zwarte schoenen en kousen.

GAUWDIEVEN. — De heer H. S..., ingenieur, woonend in de Minkelaarsstraat, te Leuven, nam Donderdagavond de tram nummer 59, aan de Noordstatie. Toen hij op de Dailyplaats van de tram stapte werd hij verdrongen door twe eleregenooten van 25-30 jaar oud, heel netjes gekleed; zij verontschuldigden zich echter en verdwenen. Korte stonden later stelde de heer S. vast dat hem zijne geldtasch was ontfutseld geworden, welke 900 frank in bankjes bevatte, alsook een spaarboekje met inschrijving voor 500 frank; bovendien zaakpapieren.

Eene klacht werd ingediend.

VERBEWIJNING. — De genaamde Karel P..., schildergast, Franschman van geboorte, en die nu in de Spiegelstraat woont, is sinds twe dagen spoorloos uit zijne woning verdwenen, na echter eerst het besluit genomen te hebben dat hij wilde zelfmoord plegen. Daar men geen het minste nieuws meer heeft over hem, wordt verondersteld, dat hij zijn droeve inzichten zal hebben ten uitvoer gebracht.

NACHTELIJKE DIEFSTALLEN. — Verleden nacht zijn dieven binnengedrongen, met inbraak, in het goed van den heer Victor V..., op den steenweg op Bergen; zij opende de deur van het kippenhok en staken een aanzienlijke hoeveelheid kippen, aan dewelke zij ter plaatse den hals wrongen.

— Bij Mevr. D..., woonend in de Eedstraat, in dezelfde gemeente, werd tijdens den nacht een dergelijken diefstal gepleegd. Waarschijnlijk maakt het maar eene bende uit. Elf kippen en een haan werden daar verwurgd.

DRIEDUBBELE VLUCHT. — De genaamde Alphonsine C..., achttien jaar, Elisa V..., zeventien jaar, en Victorine D..., zeventien jaar, die waren opgesloten geworden voor ontucht in het Sinte-Magdalena-gesticht op het Nieuwland, zijn er in geslaagd aan de waakzaamheid van hunne oppassers te ontsnappen. Twee van de drie, namelijk Victorine en Elisa, zijn reeds door de politie opnieuw gesnapt en opgesloten geworden. De derde echter loopt nog rond.

DIEFSTALLEN. — Donderdagavond is er een kerel in het huis van Mevr. E..., Max Roosstraat, te Schaarbeek, binnengedrongen. Hij brak al de meubels open en doorzocht ze; zoo legde hij de hand op eene som van 100 frank en een geldtasch, alsook op een beugel met 250 frank. Bovendien werden juweelen meegenomen.

— In de Telegrafistsstraat is er een kwaaddoener op de komer door J.-B. V..., bewoond, binnengebroken en heeft uit eene kast eene som van 150 frank gehaald.

EEN JUWEELENDIEFSTAL VAN 200,000 FRANK. — Eene inbraak, welke een zeldzamen durf en een bizonder « professioneele » geschiktheid der bedrijvers verraadt, werd in een juwelierswinkel van de « chaussée d'Antin », te Parijs, gepleegd. Zichier hoe de booswichten, volgens de eerste vaststellingen van het rechterlijk onderzoek, te werk gegaan zijn : Na eerst het ijzeren gordijn, vóór de uitstalkast, te hebben opgelicht, deden zij, door drukgewichten, een schuifje glijden welk, van binnen, een tweede ijzeren gordijn van één meter hoogte afsloot. Zij bevonden zich toen in de glazen omheining van den hoofdingang, sneden en namen een ruit eruit, nadat zij die eerst met stopverf of lijm bestreken hadden, ten einde elk geluid te smoren. In het magazijn gekomen, braken en plunderden de inbrekers de uitstalkasten, welke voorwerpen van groote waarde bevatten, als briljanten, juweelen van platina vooral, en lieten de andere liggen, waarna zij de kaslade openden, welke trouwens weinig geld inhield, daar iederen avond de ontvangsten medegenomen werden. Het bedrag van het gestolene kan ongeveer, schijnt het, op 200,000 frank berekend worden. Volgens zekere sporen, welke de anthroponetrische dienst genomen heeft, moeten de dieven met handschoenen te werk gegaan zijn. Hunne onderzoekingen bepaalden zich tot het verkoopsmagazijn, daar hun wellicht de tijd ontbrak om de brandkast te bezoeken, welke zich in een bijgebouw bevindt en juweelen en goudstukken van groote waarde bevat.

EEN TRAMONGELUK. — Het dertienjarig zoontje van de echtgenooten Moens, wonende Gasstraat, Koekelberg, geraakte Vrijdag-namiddag, op zijn terugkeer van het Atheneum, al stoiend onder de tweede koets van de tram Noord-Grimbergen. De ongelukkige werd erg verminkt opgeraapt en naar het gasthuis van Sint-Jans-Molenbeek gebracht. De ouders waren reeds een heele tijd ongerust over het wegblijven van hun kind, toen men hun het ijselijk nieuws kwam mededeelen. Hun smart is onbeschrijfelijk.

TOILET ZEEP
S. B. Ancre, 90 fr. het 1000, **Royal,** 140 fr. het 1000
Luxezeep **Jamdem,** 5 frank het dozijn ; 54 frank het gros
VERZENDING TEGEN POST-MANDAAT
STAAL TEGEN 1 FRANK POSTZEGELS 3314
THYS-DUBUISSON, 44, Vict.-Hugostr., Schaarbeek

SPORTKRONIEK

VOETBAL.

BRUSSEL.

Handicap-tornooi.

Op de drie ontmoetingen welke vandaag moeten gespeeld worden is er werkelijk maar eene die de aandacht trekt.

Het is deze welke de ploegen van de Racing C. B. en van Anderlecht tegenover elkaar zal zien op het plein van de laatste. Nochtans twijfelen wij sterk of daar bijzonder schoon spel zal te zien zijn, maar wel hardnekkig, doorbijtend spel.

De andere matchen zijn :

Te Ukkel : Ukkel Sport tegen Union. — Een moedige verdediging van Ukkel is het eenige waaraan men zich mag verwachten.

Te Jette : Daring tegen Schaarbeek-Excelsior. — De Daring zal met vervangers optreden, onder meer Berman, die ziek is.

ANTWERPEN.

Antwerpsch Derby.

Sint-Ignatius tegen F. C. Beerschot.

GENT.

Op het plein van F. C. Vriendschap, Sint-Amandsberg, worden dezen namiddag twee matchen gespeeld voor het tornooi. Om 3 1/2 uur : F. C. Eendracht tegen F. C. Excelsior; om 5 uur : F. C. Vriendschap tegen F. C. Voorwaarts.

Op het plein van Racing, te Genbrugge, voor het scholierenkampioenaat : om 3 uur, F. C. Vriendschap tegen F. C. Union Gantoise; om 4 1/2 uur, A. R. A. G. tegen Racing Club. Deze laatste match is beslissend voor de eerste plaats.

PLAYER.

HET BESTE ADRES VOOR
MEUBELEN
IS
228, Brabantstraat, BRUSSEL
GALERIE DU BRABANT
Het schoonste het goedkoopste
de meeste keus voor
3239
SLAAP- EN EETKAMERS, PRACHTIGE SALONS, BUREELEN, KEUKENS, ZETELS, ENZ.

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

ZONDAG, 9 APRIL.

Alhambra. — Om 3 1/2 uur : « Leen mijn uw vrouw! Met plezier! » — Om 8 1/2 uur : « De Logebroeders. »
Koninkl. Vlaamsche Schouwburg. — Om 3 uur : « De Negerhut van Oom Tom. » — Om 8 1/2 uur : « De Reis om de Wereld. »
Pradoschouwburg. — Kinema; aantrekkelijkheden.
Palais de Glace. — Om 8 1/2 uur : « Faust. »
Olympia. — Om 8 1/2 uur : « Cœur de Moineau. »
Molière. — Om 9 uur : « La Petite Fonctionnaire. »
Gaîté. — Om 9 uur : « La Robe-Rouge. »
Folies-Bergères. — Om 9 uur : « Les Mousquetaires au Couvent. »
Bois Sacré. — Om 9 1/4 uur : « Fleur de Bouge. »
Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur : « La Divorcée. »
Maison de Verre. — Om 9 uur : « Vous permettez.... »
Winter Palace. — Om 9 uur : « Le Voyage en Chine. »
Pathé-Palace. — Om 9 uur : « Boccace. »

Berichten van Schouwburgen en Bioskopen

ALHAMBRA. — Zondag 9 en Maandag 10 April, wederopvoering van het groot lachsukses : « De Logebroeders », blijspel in drie bedrijven, dat meer dan duizend opvoeringen beleefde. In dit werk zullen wij den heer Aug. Cornelis als Habelman zien optreden, een eerste komische rol, benevens al de dames en heeren van het gezelschap, die met zooveel brio verleden jaar dit werk in de Volksschouwburg hebben opgevoerd. Er zal dus weer eens gelacht worden van het begin tot het einde. Het zij gezegd : al de vertooningen worden met zooveel zorg gekozen, dat iedere familie in het volste vertrouwen de vertooningen kan bijwonen.

Donderdag, 13 April : kunstvertooning : « Allerzielen », spel in drie bedrijven, van Heyermans Jr. Dit werk, een der bijzondeerste van den schrijver, zal met genoegen door de liefhebbers van degelijke kunst tegemoet worden gezien. De hoofdrollen zijn in handen van Mevr. Hart en de heeren Adolf Clauwaert en Aug. Cornelis.

Zondag 9 April : in dagvertooning, om 3 1/2 uur (M. E. T.), op algemeene aanvraag, een allerlaatste opvoering van het groot lachsukses : « Leen mij uw vrouw? Met plezier! », blijspel in vier bedrijven.

De prijzen voor al deze vertooningen zijn aanzienlijk verminderd.

KONINKLIJKE VLAAMSCHE SCHOUWBURG. — Zondag 9 April, om 3 uur (M. E. T.) : dagvertooning van de « Negerhut van Oom Tom », het slavendrama in acht tafereelen.

Dienzelfden dag, 's avonds om 8 1/2 uur (M. E. T.), op algemeen verzoek, nog een laatste vertooning in dit seizoen van « De Reis om de Wereld van twee Brusselaars », het blijvend sukses-stuk.

Maandag 10 April, om 8 1/2 uur (M. E. T.), « Het Gebed der Schipbreukelingen », drama der zee, in vijf bedrijven.

PRADO, Sint-Jans-Molenbeek. — Programma van het kinemagedeelte : De Schouwvagers van de Aostvallei, groot sensatiedrama in vier deelen; De Groote Kalkkagen, drama in drie deelen; De Buiten-de-Wet, cowboy-drama in een deel; Detektief tegen Valschmunter, detektiefdrama; Polidor heeft konijn gegeten, klucht.

MOLIERE. — « La Petite Fonctionnaire », het aardige stuk van A. Capas, blijft volle zalen lokken. Dat baart ook geen verwondering voor wie de degelijke troep van den Molière-Schouwburg kent.

KARBUUR
BENZIEN
BENZOL
OLIEEN
VETTEN
per wageus
Gasbranders
Velobanden
Luchtbanden
van alle kwaliteiten te koop
Nick Schlesser
AUTOMOBIELEN
54, GRAND'RUE, 54
Rumelange *(Luxemhourg)*
8819

Werkhuizen H. Loescher
MARCHIENNE-AU-PONT EN HALANZY
Portland Cement. - Ijzerschuim tras
BESTE HOEDANIGHEID. — LAGE PRIJZEN 3241

Een goede Broodwinning
Personen die aan eene goede en eerlijke broodwinning willen komen in gemeenten waar de **GAZET VAN BRUSSEL** nog geen depothouder of verkooper heeft, kunnen zich tot ons wenden om ons blad te vertegenwoordigen.
SCHRIJVEN :
Bestuurder der GAZET VAN BRUSSEL
Anspachlaan, 75, BRUSSEL

Hermann-Exner
KEULEN 3291
Koopt kontant alle slag motors
met schuif- of draaikast, van 5 tot 120 HP.

Eene Aankondiging

in de GAZET VAN BRUSSEL

levert altijd vruchten op

Kleine Aankondigingen

TARIEF :
De vier regels (minimum) . . . . . fr. 0.50
De bijkomende regel . . . . . fr. 0.20

Onderwijs

BELGISCHE juffer gediplomeerde onderwijzeres, Nederlandsch kennend, geeft ten haren huize, 2 fransche lessen, aan 10 fr., per maand, aan huis 20 fr. — Ook klavier. Schr. Onderwijzeres, Keizerlijkestr., 47 (r. Impériale,) 3003

ONDERWIJZER geeft les, Duitsch, Engelsch, Fransch. Billijke voorwaarden. D. B. G. « G. v. B. » 3005

AAN DE OUDERS VAN VLAAMSCHE DOCHTERS
Belgische juffer, gedipl. onderwijzeres en klavierspeelster, geeft te huis, twee uren les 12 fr. per maand. — Beste methode — Zich wenden of schr. 12 Vifquinstr. 3004

SNELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerden leeraar. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3001

Zwitsersche uurwerken **Horlogerie Centrale** Huis gesticht in 1894
3, Vlaamsche Steenweg (r. de Flandre), Brussel
Huisklokken, Regelaars met klokkenspel, Koekoeks, Wekkers
Herstellingswerkplaats
Verzorgd en gewaarborgd werk
MATIGE PRIJZEN 3231

Dienstaanvraag

BUITENMEISJE van 17 j. vraagt plaats als *jongste dienstbode*. Adres : Van den Abule, 44, Molenst. Ganshoren 3001

JONG BUITENMEISJE nog niet te Brussel gediend hebbend, vraagt plaats in deftig gezin. Adr. Louisa Verhofstadt Stationstr., 314 Loth. 3296

MEISJE uit de VLAANDEREN van 25 j. goed dienst kennend, vraagt plaats. Adr. Maria Delil, bij L. Van Langenhoven Paardensteeg, Brussel. 3298

WELOPGEVOEDE jongeling, 19 jaar, Vl. Fransch, notitiën Engelsch en Duitsch, zoekt plaats als reiziger voor Gent en omliggende. Schr.bur. blad : 28, Baggatenstraat, 28 Gent. Lett. S. J. 3309

STERKGEBOUWD jongeling van 22 jaar, metselaar, vraagt dadelijk werk, onverschillig wat. Adres, B. Huygh, 1, Molenstr., Releghem. Jette. 3256

DERTIGJARIGE Hollandsche vrouw vraagt plaats als dienstbode (liefst bij Hollandsche familie). Adres : Bodegemstraat, 10, Brussel. 6019

GEPENSIONNEERD wachtmeester der Gendarmen vraagt plaats. Maandloon 50 tot 75 fr. Schrijven « Gepensionneerd » bur. van blad. 3278

BUITEN ARBEIDER, ongehuwd persoon. Vraagt werk als dusdanig. Beste getuigschriften Gerardus Brokken, Avenue d.l. Plaine, 7 Bressoux-Luik. 3228

JONGE dochter van 23 j. biedt zich aan als dienstbode kent alle boerenwerk. Adres vragen bureel van het blad. 3307

JONGELING van netten huize, vraagt plaats op handelskantoor. Voor 't begin geen of zeer matig loon. Motto «Bediende» G. v. B. 6030

JONGVROUW, vraagt werk voor halve dagen: Dins-Donder- en Vrijdag. Adres : H. Giesenberg, 32 Steenweg op Ninove. 6019

JUFFROUW steno, dactylo, Fransch, Vlaamsch, Duitschr Engelsch, vraagt plaats voor heele of halve dagen. Adres v. G. v. B. 3229

DIENSTMEISJE
van 24 jaar, kennde alle werk, goed naaien, bied zich aan. Adres : Julie Van Kraaiwinkel, 25, Voldersstr., Brussel. 3203

BOEKHOUDER, 33 j., vader van talrijk gezin, wegens omstandigheden zonder plaats, zoekt werk. Zeer matig aanvangsalaris. Adres : *Boekhouder*, GAZET VAN BRUSSEL. 6024

HOLLANDSCHE WERKVROUW vraagt werk voor halve dagen. Adres: Camuselstraat, 52. 6018

DEFTIGE JUFFER van 23 j. naaister, Fransch, Vlaamsch vraagt plaats als winkeldochter, bij voorkeur magazijn van witgoed. Schrijven, bureel van het Blad. Lett. A. V. H. 3255

JONGE DOCHTER van den buiten vraagt plaats als winkeldochter bij slager. Adres vragen aan G. v. B. 3279

Huis Aug. Coeckelbergh

78 en 80, Voldersstraat, BRUSSEL
(78 et 80, ruedes Foulons)

ALGEMEENE UITVERKOOP

ZIET DE UITSTALLINGEN

Acetyleenlampen ; koper, zink, verkoperd zink en gewone.
Assen, vrijwiel en met frein (New Departure).
Flesschen beste olie voor rijwielen en naaimachienen.
Lampen « Solar ».
Dagelijks, verkoop van 500 batterijen vr zaklampen.

Te koop echte OSRAM lampen 3071

met beide handen, het geneesmiddel dat U genezen zal van Uw asthma, bronchiet, influenza, slijm- en kinkhoest, borst-, keel- en longaandoening. Sukkel niet langer, twijfel niet, neemt nog heden het middel, dat reeds duizenden genas, de ongeëvenaarde

ABDIJSIROOP

welke de vastzittende slijm losmaakt, welke Uw hoest stilt en erger voorkomt, welke Uw borst en longen sterk maakt, welke nooit schaadt doch altijd geneest

Per flacon fr. 2.25, fr. 4.—, fr. 7.—, Eischt onze handteekening: L. I. AKKER, Rotterdam. Hoofd-Depôt voor België: O. de Beul, Antwerpen. — Verkrijgbaar in alle apotheken.

MAANDAG 10 APRIL en volgende dagen
-: Bijzondere verkoop aan de uitstallingen van :-

KUNSTBLOEMEN

Kleine bloemen 9c
zeer versierend. Rosen, papaver, klavers, madelieven, enz. Uit te kiezen

Stengels 18c
met schoone bloemen versierd. Papavers, rozen, madelieven, anjelieren, jacinthen, enz. Uit te kiez.

Zeer mooie bloenen 28c
op stengel, prachtige tint. Lischbloem, rozen, klaprozen, anjelieren, papaver, madelieven.

Prachtige opgezette bloemen 75c
groote stengels, prachtige tinten. Dubbele rozen, mimosa, papaver, vergeet-mij-niet. Uit te kiezen

Gesteriliseerde rozen 55c
natuurlijk, alle tinten. Uit te kiezen

Kleinen Voeter voor bloemen 10c
voor bloemtafeltjes, cache-pots. Rozen, madelieven, meiklokjes, viooltjes, violetten, mimosa.

Stroobloemen 135
opgezette stengels, zeer versierend, roode, gele, malve, oranje tint. Uit te kiezen

Planten met gebladerte 75c
voor bloemtafeltjes, prachtartikel. Japansche lelie, begonia's, tuipen, kamelia's. Fr. 6.95 4.65

Palmen 75c
Zeer versierend artikel, alle grootten en soorten. Uit te kiezen Fr. 2.35 1.95 1.65 0.75

Natuurlijke distels 95c
gesteriliseerd, loof alle tinten. Uit te kiezen

Groote planten met gebladerte 295
voor bloemtafeltjes, luxeartikel. Japansche lichtbloem, begonias, kamelia's, enz. 6.95 4.65

Stoffeering

VENSTERGORDIJNEN, afwisselende teekening Fr. 0.75 0.58 — 48c
GORDIJNEN, 1m50 breedte Fr. 1.95 1.80 — 155
BEDDEBEKLEEDSEL, geborduurde zijden, groote keus, 2m20x2m50 Fr. 4.75 — 595
BEDDEBEKLEEDSEL GERIBD
1m40 x 2m00 — 2.75
1m60 x 2m00 — 3.35
MET WATTEN GEROEIDE DEKENS
1m60 x 2m25 — 7.95
1m80 x 2m25 — 9.50
DEKENS, roode en witte wol, 1m60x2m Fr. 9.85 — 895
ROLGORDIJNEN met franjes 1m20x2m00 — 275
ROLGORDIJNEN met borduurwerk 1m20x2m00 — 295
BRISE-VUE, geborduurde tulle — 78c

Voor den Ruisch

ZEEP DER WASCHVROUWEN Het kgr. 58c
POTLOOD (poeder voor de kachels) Het pakje 3c
BLAUWSEL voor het lijnwaad Het groot pakje 8c
PUIMSTEENPOEDER Het pakje 28c
SIGOLIN de beste metaalglans,
Kruik 1 k. 1.65 — Groote kruik 0.68 — Kruikje 0.45 0.23 — Fleschje 0.13
STIJFSEL REMY blinkend. Het pak 65c
REFLEX, voor het schuren der messen 18c
OPNEEMVODDEN Het stuk 58c
SCHUURBORSTELS Het stuk
WAX, schoenpoets. 10c

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ **GROOTE MAGAZIJNEN TIETZ** NIEUWSTRAAT BRUSSEL

Cigaretten 3232
Grossisten ! wendt U 110, Liedeerkestraat, BRUSSEL. — Specialiteit van *lange cigaretten*, met gouden en kurken mondstukken
Onmogelijke Mededinging !!!

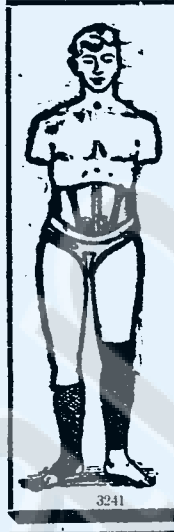

BREUKEN

Genezing zonder operatie, gevaar of tijdverlies, van alle soort van **Breuk, gezwel, zakking of verplaatsing,** door de nieuwe regelbare toestellen van den specialen Breukmeester DUMONCEAU. — De eenigste zonder veeren of elastieken ; dragen zich dag en nacht zonder gevaar of ongemak, weerhouden alle breuk, zelfs de zwaarste zak- en navelbreuk.
-:- Schriftelijke Waarborg -:-
De heer A. DUMONCEAU
gebreveteerd gediplomeerd Breukmeester, ontvangt alle dagen van 9 tot 12 uur.
21, rue aux Choux, Brussel-Noord
en van 2 tot 4 in zijne bijzondere woning :
65, Maasstraat (Zeehavenkwartier)
(tegen Leopold II en Jubilélaan)
3241

Allerhande

UIT OORZAAK v. vertrek, Gr.phonog. 48 sch. ODÉON gr.luxe-mod. ; kinderrijt. Engel. mod ; luster mass. koper, gas elektr. schouwgarn., oorlogsherin. 54 Th. Verhaegenstraat, St-Gillis. 3058

Over te nemen
Uit oorzaak van vertrek
SCHOONE GROOTE
BLOKWINKEL
over te nemen, te Brussel, Centrum der Stad, 8 jaar bestaande, verzekerde broodwinning. Inlichtingen schriftelijk aanvragen onder woord « BLOKWINKEL », *Gazet van Brussel.* 3180

HUWELIJK
Jonge dochter van kleine provinciestad, wees, niet onbemiddeld wenscht kennismaking met heer van middelbaren leeftijd. Vaste positie of eenig fortuin. Schrijven lett. M. H. E., bureel van het blad. 3283

VENNOOT GEVRAAGD
Heer over middelen beschikkend zoekt in kennis te komen, met heer die eene winstgevende zaak kan overmaken. Ook genegen zich te associeeren met persoon die nieuwe levensvatbare zaak aanbrengen kan. Eenig kapitaal zoo mogelijk, doch niet noodzakelijk. — Schrijven « Vennoot », bureel van het blad. 3251

Te koop per okkasie
nieuwe en oude DEUREN met 2 en 3 panneelen, nieuwe en oude RAMEN, van alle grootten, RIBBEN en KEPERS. Zich wenden, 16, Verhoevenstr., Laken. 3250

PAKPAPIER (papier d'emballage) steeds in groote hoeveelheden verkrijgbaar. Merodestr., 233, Brussel-zuid. 3281

Fruitsiroop
GEWAARBORGD
ZUIVER NA ONTLEDING
Vieux système de Herve
allhier verkrijgbaar
Militair beschuit
Toiletzeep, Kaarsen, Nachtlichtjes,
Malsche en huishoudzeep
27, Kazernestraat (Zuid)

HUWELIJK
Jongen van den buiten wenscht te trouwen met dochter of weduwe (niet meer dan 2 kinderen) van 35 tot 45 j. Schrijven, No 8, Bureel van het blad. 3200

TE KOOP, per okkasie, kamions, in nieuwen staat, waaronder 1 van 1800 kgr., een van 3000 kgr, 1 rijtuig op 2 wielen met gummibanden. Bissestraat, 18. Brussel-Zuid 3016

Allerhande veel opbrengende fabriekaten en samenstellingen als voor
Zeep, Schoenkreem, Poetspommade
Kachelzwart, enz.
worden bezorgd tegen gematigde prijzen door praktijkhebbenden Scheikundigen : A. H. H., *6, Londenscheplaats, Brussel.* 3247

HANDELSREIZIGERS
kunnen zich goede bijverdienste verzekeren, door plaatsing van een in 't Vlaamsche land gemakkelijk aan den man te brengen boekhandelsartikel. Brieven in 't Vlaamsch te stuuren aan J. V. Bureel van het blad. 2072

NA GEMAAKT FORTUIN
over te nemen, centrum der stad, zeer winstgev. zaak, vereischt kapitaal 5000 fr. Schrijven : *G. v. B.* onder nr 2300. 3252

Ik koop aan hooge prijzen
OUDE ZAAKPAPIEREN
EN OUDE DOSSIERS
188, Huidevettersstr. (Rue des Tanneurs) 3246

Vroedvrouw
1ste diploma, 30 jaar praktijk. Oud-bestuurster van moederhuis. Pensioen, alle tijdperken. Raadplegingen. Geheimhouding. — Matige prijzen. Huis v. vertrouwen.
Mvr Wwe De Visscher
91, Zegestr. (r. de la Victoire) Halle poort) *Brussel.* 320

OPRUIMING
Zolderrommel, oude papieren stalen, enz.
ZEER HOOGE PRIJZEN
183 Huidevettersstraat
(Rue des Tanneurs) 3260

SULTANE ZEEP
in poeder. — 50 fr. de kas
RAFA, 56, Henegouwlaan
Bd. du Hainaut, 56
BRUSSEL 3013

TE KOOP, uit oorzaak van vertrek, een plat *Breimachien,* alsook een *Naaimachien,* zoo als nieuw. Zichte bevragen : Kalvenierstraat, 2 Vilvoorde. 3178

Prachtige *trekhond* 2 1/2 j. gewaarborgd zonder gebreken, te koop 70 fr., adres nemen op bureel van het blad. 3287

Spoed
Gevraagd voor handelskantoor gepensionneerd heer of ambtenaar, kennende talen en boekhouden. Aanvangssalaris 50 à 75 fr. per maand. Schr. mot. « to Handelskantoor 297 ». Bureel van het blad. 2338

DAGELIJKSCHE AANKOMST VAN
GIST
119, Onderwijsstraat, 119 BRUSSEL (Zuid) 3306

GROSSISTEN wendt U voor Uwe aankoopen van « allumetten » tot den groothandel. 233, Merodest., Brussel 3280

Eerwaarde heer Pastoor te Brussel vraagt als *werkvrouw*, brave eerlijke vrouw van middelbaren leeftijd. Voorzien van beste getuigen. Zich aanbieden bureel van het blad. 3286

SPOED !!!
Te koop gevraagd Groote hoeveelheid zakken geschikt tot het verpakken van ZOUT. Nieuwe of reeds gediend hebbende zakken. Adres vragen : HOEBEN-PUBLICITEIT, 75, Anspachl., Beurs-BRUSSEL. 6034

Geheime Ziekten

WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN
20 JAREN BIJVAL
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson
genezen radikaal zonder werkverletting op allen onderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, Blaas en nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke- of brandende waters, speen. Nooit geene mislukking, zelfs bij de onderlingen en in de ergste gevallen
APOTHEKEN : **3 fr. de doos** 3202
15, rue des Croisades, Brussel ; De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen

ACETYLEEN- (CARBUUR) BRANDERS
in alle grootten en inhoud, alsook gezamenlijke
Acetyleengasartikels 3272
VOOR VERLICHTING- EN VERWARMINGSDOELEN
worden aan de beste prijzen geleverd door :
Adolf REISSER, Böblingen-bij-Stuttgart

BRUINE ZEEP

GROOTE AANKOMST VAN
Beste malsche bruine Zeep, in -:- ijzeren bidons van het Nederlandsch fabrikaat -:- **HOLLANDIA** aan fr. **1.80** het kilo. **Vaste Bruine Zeep** in houten vaten, van 25 kilo inhoud, aan fr. **1.30** per kilo. — Proefzendingen van minstens 50 kilo geschieden *franko* naar alle plaatsen tegen ontvangst van een postmandaat, uitsluitend verkrijgbaar bij het hoofdhuis, te Antwerpen. 3279
ADRES :
J. van Stratum, 49, Tolstr., ANTWERPEN

Bierflesschen

Alle modellen. — Firma ingeprent of in zand
STOPSELS EN RINGEN 3283
Snelle levering. — Prijs op aanvraag
Gebr. HAVRENNE, Glasblazerij, JUMET

Drukkerij der GAZET VAN BRUSSEL.

DE **Gloeikousjes voor Gaslicht**

DE Elektrische ZAKLAMPEN en BATTERIJEN
„BRILLANT"
— ZIJN DE BESTE —
Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL 303

VROEDVROUW
Diploma van eerste klas in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
GEWEZEN ADSISTENT-ARTS
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, Martelaarsplaats **14**
Noordstatie, geeft in de Nieuwstraat, Brussel. 3051

SCHALIËN
in 't groot
Emile MAYERUS
Martelingen
(ARLON) 3300

TE KOOP schorseneelzaad van twee-jarige planten, eigen gewin, 5 fr. het kilog., bij Henri Delvaux, Holsbeekesche steenweg, 89, Kessel-Loo (Leuven) 2527

HANDELSLIEDEN
Alvorens publiciteit te doen vraagt prijzen aan
Publiciteits Bureel HOEBEN
75, Anspachl. (Beurs). Billijkste voorwaarden voor alle bladen der hoofdstad en provincie. 3285

MASSAGE : Wrijvingen tegen rheumatiek, heupjicht, verstuiking en dergelijke euvels. Thomat, 38, Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3061